

Til Kommunalbestyrelsen samt  
Økonomi & Styring

**Dette er en tilrettet version af tidligere fremsendte høringsvar af den 6. marts 2020 og erstatter hermed denne.**

Ballerup, den 9. marts 2020

### **Inputs og bidrag til budget 2021**

På vegne af både Folkeoplysningsudvalget og Frivillighedsrådet har vi i fællesskab drøftet Kommunalbestyrelsens henvendelse af den 3. februar 2020 med invitation til at komme med bidrag i den opstartende proces omkring budget 2021.

De folkeoplysende og sociale frivillige foreninger kan række ud og skabe nyværdi i civilsamfundet på mange måder. Det handler om at få mere for de samme penge og bruge dem dér, hvor flest borgere får udbytte af det.

Besparelser må ikke opnås ved, at f.eks. ansat personale erstattes med frivillige til løft af SKAL-opgaver, dvs. opgaveløsninger, som Kommunen i henhold til lovgivning er forpligtet til at udøve og har ansvar for.

Generelt anbefales det, at der samarbejdes omkring tilførsel af viden og indsigt omkring frivillige foreninger og socialt frivilligt arbejde og områdernes muligheder og rammer.

Det anbefales endvidere, at Kommunen kigger indad og vurderer på f.eks. udgifter i forbindelse med renoveringer af kommunale bygninger ved, at det forud for en renovering / ombygning grundigere undersøges, om der er skimmelsvamp eller andre dårligdomme.

Et eksempel på økonomisk spild er istandsættelsen af Forenings- og Frivillig Center Tapeten. Frivillige rykkes ud. Der ombygges og istandsættes, så Jobcenter-personale kan flytte ind. Men hurtigt klager de over indeklimagener og flyttes hurtigt ud igen.

Efter vores bedste overbevisning, kan det økonomiske råderum skabes ved at omfordele eller frigøre eksisterende midler fra områder, hvor det samfundsmæssige og borgernære afkast ikke er så stort, som ønsket.

Vi har derfor som udgangspunkt valgt at bidrage med inputs og forslag, der først og fremmest kan understøtte ønsket om at skabe politisk rum for og plads til

**innovation, effektivisering og udvikling** af driftsopgaverne og derigennem generere økonomisk rum og plads i budget 2021.

- Der kunne skabes en "Frivillighedsmillion" i lighed med Borgermillionen, hvor foreningslivet kunne komme med idéer til at fremme innovation, effektivisering og udvikling på det folkeoplysende område og via "Frivillighedsmillionen" få tildelt økonomisk støtte til projekterne.
- Der kunne tildeles de forskellige brugerråd på det folkeoplysende område et økonomisk råderum, hvor brugerrådene i større grad skal selvforvalte dele af foreningsområdet i samarbejde med foreningslivet; herunder mindre vedligeholdelsesopgaver, fælles indkøb af rekvisitter etc.

De to anvisninger ligger i meget fin tråd med pkt. 1.1. i budgetaftalen for 2020, hvor Økonomiudvalget sammen med Kommunalbestyrelsen har udtrykt:

*Parterne er enige om, at et velfungerende lokalt, kommunalt demokrati handler om **at engagere borgerne i de lokale processer og i relevante omfang i de lokale politiske beslutningsprocesser. Der er i dag forskellige modeller i de forskellige områder i kommunen.***

*Parterne ønsker at undersøge, hvilke muligheder der er for **at understøtte og styrke involvering og inddragelse af borgere, bestyrelser og foreninger.** I Ballerup Kommune gennemføres borgermøder oftest på den måde, hvor politikere møder borgerne fysisk. Det skal indgå i undersøgelsen, hvordan borgerinddragelsen kan ske på den bedste og ressourcemæssigt mest hensigtsmæssige måde – herunder også overvejelser i forhold til forskellige aldersgrupper.*

- At skabe råderum via besparelser ved omprioriteringer eller bortfald af opgaver forudsættes ikke at ville fremme udmøntning af den frivillighedspolitik, som Kommunalbestyrelsen forventes at beslutte og offentliggøre inden 2021. Sådanne tiltag vil derimod blive en hindring for, at den nogensinde kommer til reel udfoldelse. Vi tror, at opskriften for succes med den nye politik opnås ved forandring, nyskabelse, parathed, åbenhed og en omfavnelser af det frivillige foreningslivs og de frivilliges kompetencer og bidrag.

En indstilling, som er helt i overensstemmelse med pkt. 17 i Kommunalbestyrelsens økonomisk aftale for 2020.

Med afsæt i ovennævnte er det således vores håb, at udmøntningen af den kommende Frivillighedspolitik skal kunne ses i de respektive centres budgetter og de overordnede økonomiske prioriteringer i Ballerup Kommune.

Et andet håb er, at Frivillighedsrådet og Folkeoplysningsudvalget bliver væsentlige aktører i arbejdet med at invitere til nye tværgående samarbejder med enhver form for frivillig indsats. Det vil dels understøtte og udvikle samarbejdet mellem kommunen og det frivillige område og sikre Frivillighedsrådet og Folkeoplysningsudvalget som demokratiske dynamoer for frivilligheden i Ballerup Kommune.

I det efterfølgende bilag er der givet forskellige bud på bidrag og inputs til **innovation, effektivisering og udvikling** for at understøtte formålet med omprioriteringspuljen, og hvor alle bidrag tager afsæt i den styrke og det solide fundament, som foreningerne og Frivillighedsrådet har og hviler på, og endelig hvorledes disse kan sættes i spil i et fælles set-up med Kommunens forskellige centre og øvrige samarbejdspartnere.

Såvel Folkeoplysningsudvalgets som Frivillighedsrådets medlemmer har været inddraget i processen og samskabelsen af fælles bidrag og inputs til budget 2021.

Venlig hilsen

\*Den tværgående arbejdsgruppe på vegne af Folkeoplysningsudvalget og Frivillighedsrådet

\* Den tværgående arbejdsgruppe består af 3 repræsentanter fra Folkeoplysningsudvalget: Dorthe G. Rigét, Birthe Frederiksen, Karsten Friis  
og 3 repræsentanter fra Frivillighedsrådet: Connie Hartz, Karsten Kriegel, Jan Ankler

Forslag til hvorledes det folkeoplysende område og det frivillige sociale område kan medvirke til at skabe rum for og plads til **innovation, effektivisering og udvikling** i den borgernære kommunale service.

## Innovation

### 1. Udsatte børn og unge

<b>Formål:</b>	skabe trivsel, relationer, tryghed og tillid til egne evner.
<b>Idéer:</b>	<p>Åbne aktiviteter i områder med almene boliger to timer ugentligt hele sommerhalvåret.</p> <p>Børn af enlige forældre tilbydes at tage del i en forenings sommer/ferielejr.</p> <p>Erhvervslivet og foreningslivet går sammen om at tilbyde kontingentfrie aktiviteter til målrettede familier med dårlig/udfordret økonomi.</p>
<b>Partnerskaber:</b>	Kultur & Fritid, Skole & Institutioner, Social & Sundhed, boliganvisningen, foreningslivet, erhvervsvirksomheder i Ballerup.

### 2. Familien i centrum

<b>Formål:</b>	Skabe aktiviteter og fællesskab hvor familien sættes i centrum og samtidigt åbner op for nye relationer.
<b>Idéer:</b>	<p>Fællesspisning for hele familien den første tirsdag i måneden i forenings klubhus.</p> <p>Fælles foreningsvelkomstfolder i de enkelte bydele i samarbejde med områdets ejendomsmæglere til uddeling for ny-tilflyttere.</p> <p>Idrætsforeningerne arrangerer "legedage" for hele familien i udvalgte sociale boligområder ved at invitere dem over i den nærmeste hal.</p>
<b>Partnerskaber:</b>	De lokale brugerråd, Kultur & Fritid, boligforeninger, ejendomsmæglere, foreningslivet

### 3. Førskolebørn

<b>Formål:</b>	Styrke børnenes sociale kompetencer og evne til at klare sig godt i livet.
<b>Idéer:</b>	<p>De kulturelle foreninger kommer til børnehaverne og spiller korte scenarier med børnene, hvor de kan lære som samspil, adfærd og dilemmaer.</p> <p>Foreningslivet går sammen (: spejderne, idrætsforeningerne o.lign) og laver en række aktiviteter, der styrke de sociale kompetencer, samspil og opgaveløsning med andre børn.</p>
<b>Partnerskaber:</b>	Skole og institutioner, Kultur & Fritid, dagplejen, sundhedsplejersken, foreningslivet/frivilligt virke.
<b>Andre forslag:</b>	<p>I flere kommuner er samarbejdsaftaler indgået mellem frivillige foreninger og bl.a. børnehaver og skoler.</p> <p>De frivillige foreninger har ressourcer og kompetencer indenfor fritidsaktiviteter, motion, idræt, leg, inklusion og dannelse af fællesskaber.</p> <p>Erfaringer fra andre kommuner er positive. Børnehavebørn / førskolebørn modnes mere i sådanne aktiviteter og lærer i højere grad at inkludere i fællesskaber. Børn udfolder sig i aktiviteter de er gode til og får højere selvtillid og selvværdsfølelse. Børn får mere ro og parathed til skolestart.</p> <p>Behov for individuel pædagogisk og psykosocial støtte er i andre kommuner således erfaret reduceret. Større elever får ligeså udfoldet andre ressourcer og får indsigt i foreningsliv med et sundere fritidsliv til følge.</p>

## Effektivisering

### 1. Den Åbne Skole

<b>Formål:</b>	Koble det formelle og uformelle læringsrum og styrke de sociale kompetencer og demokratiforståelse/samarbejde.
<b>Idéer:</b>	Idrætsforeningerne udfordrer lærerne til en pædagogisk udviklingsdag.

	<p>Spejderne inspirerer med konfliktløsning og trivsel.</p> <p>Foreningerne deltager på skift i SFO'ernes eftermiddagsprogram.</p> <p>Frivillige ledere bliver mentorer for elevrådet.</p> <p>Foreningernes kerneaktiviteter styrker på utraditionel vis de læringsmål, der er indenfor fag og klasstrin.</p>
<b>Partnerskaber:</b>	Skole & Institutioner, skoleledelserne, SFO'erne, foreningslivet/frivilligt virke.
<b>Andre forslag:</b>	<p>Et konkret forslag målrettet børn og skoler er projekt "Skole Venner", hvor frivillige hjælper til i klassen, yder individuel støtte eller støtte til gruppe. Læreren har ansvaret.</p> <p>Erfaringer fra andre kommuner er bl.a., at den frivilliges tilstedeværelse og støtte giver mere overskud, ro og ressourcer. Samarbejdet baserer sig på fællesværdier som respekt, tillid, åbenhed, troværdighed og anerkendelse.</p>

## 2. Ældre

<b>Formål:</b>	Skabe berigende oplevelser på tværs og bringe de ældres ressourcer i spil.
<b>Idéer:</b>	<p>Foreninger mobiliserer et "seniorkorps" af frivillige ældre, som mødes og understøtter foreningerne med praktiske opgaver, frivilligpleje, madmødre, hygge i klubhuset etc.</p> <p>De kulturelle foreninger skaber teatergrupper og/eller sangkor for ældre og optræder på kommunens plejecentret.</p>
<b>Partnerskaber:</b>	Social & Sundhed, plejecentre, hjemmeplejen, foreninger med børn og unge, frivillige
<b>Andre forslag:</b>	I forhold til frivillige i plejecentre kunne det undersøges om der var en gensidig gevinst ved at lade såvel rekruttering som organisering og ledelse / support af de frivillige overgå fra det enkelte plejecenter ledelse til en frivillig forening f.eks. Røde Kors, som i forvejen forestår

	alle opgaver omkring Vågetjenesten i kommunens plejecentre.
--	---

### 3. Sundhed og Trivsel

<b>Formål:</b>	Skabe aktiviteter og projekter, der forbedrer borgernes sundhed og trivsel gennem fællesskab og motivation til at ændre egen adfærd.
<b>Idéer:</b>	Idrætsforeningerne går sammen om at skabe en folkelig og uforpligtende motionsaktivitet på et åbent sted (f.eks. Måløv idrætspark, Ballerup Idrætsby).  Aftenskolerne går sammen om at lave et madværksted for unge og singler om de gode madvaner (måske som en torv/bymidte-aktivitet).
<b>Partnerskaber:</b>	Sundhedshuset, Social & Sundhed, de lokale købmænd/supermarkeder, grønthandlere, frivillighedsområdet, foreningslivet.

### 4. Miljø og Klima

<b>Formål:</b>	Oplysningsarbejde, vidensdeling og reelle adfærdsændringer gennem foreningslivet for at understøtte kommunens arbejde på miljø- og klimaområdet.
<b>Idéer:</b>	Foreningslivet går sammen med Ungdomsrådet og det lokale erhvervsliv om aktiviteter, der skærper opmærksomheden omkring miljø- og klimaændringer og hvor den enkelte og fællesskaberne kan gøre en forskel.
<b>Partnerskaber:</b>	Miljø & Teknik, Økonomiudvalget, Center for Ejendomme, Ungdomsrådet, lokale erhvervsvirksomheder, Frivillighedsrådet, foreningslivet.

## Udvikling

### 1. Medborgerskab og inklusion

<b>Formål:</b>	Etablering af nye fællesskaber, netværk og positiv energi med fokus på trivsel og sammenhængskraft.
<b>Idéer:</b>	Foreningslivet og de sociale foreninger går sammen om at tilbyde ældre borgere, der kan føle sig lidt for meget alene, socialt samvær en eftermiddag

	<p>med kaffebord, aktiviteter og hyggesnak.</p> <p>Kulturlivet/foreningerne/frivillige går sammen med unge, voksne og ældre – alle med et spinkelt eller intet netværk, i et fællesskab og laver en forestilling i de sociale boligområder.</p>
<b>Partnerskaber:</b>	Social & Sundhed, Frivillighedsrådet, Handicaprådet, aftenskoler, foreningslivet, Seniorrådet og lokalforeninger for ældre (Røde Kors/ÆldreSagen).

## 2. Leder- og talentudvikling

<b>Formål:</b>	Unge og voksne styrker deres kompetencer indenfor ledelse, idégenerering, projektledelse og udvikling af faglige talenter.
<b>Idéer:</b>	<p>Foreninger med mange unge medlemmer går sammen med Kommunens erhvervskonsulent og udvalgte virksomheder for at skabe en projektlederuddannelse for frivillige.</p> <p>Aftenskolerne, spejderne og det lokale erhvervsliv lave en række fyraftensmøder med fokus på frivilligt lederskab og udvikling af ledelse med deltagelse af frivillige ledere og erhvervsledere.</p>
<b>Partnerskaber:</b>	Kommunens erhvervskonsulent, lokale erhvervsforeninger/erhvervsråd, virksomheder og foreninger der arbejder med ledelse og udvikling som en del af deres virke.
<b>Andre forslag:</b>	<p>Lovgivningsmæssigt er der mulighed for, at langtidsledige, efterlønsmodtagere, kontanthjælpsmodtagere og pensionister kan indgå i frivilligt arbejde.</p> <p>For nogle kan det betyde en tilbagevenden til ordinær og lønnet arbejde ligesom det har betydning for den enkeltes livskvalitet. Dertil kommer, at der er efterspørgsel på frivillige.</p> <p>Det anbefales derfor, at der administrativt i højere grad arbejdes med disse muligheder.</p>



## Yderligere forslag

- Flere opgaver kan indenfor det sociale område måske løftes mere ved i højere grad at indtænke muligheder for finansiering efter rammerne for servicelovens §18 om midler til frivilligt socialt arbejde. Bestemmelsen omfatter statsligt tilskud.
- Det anbefales, at der i administrationen sker gennemgang af projekter / aktiviteter, som inkluderer frivilligt socialt arbejde og som finansieres på andre konti end §18.
- Med overordnet mål om udmøntning af Frivillighedspolitikken anbefales større samarbejde mellem frivillige foreninger og Kommunen, herunder daginstitutioner, skoler, væresteder, botilbud og plejecentre. At disse gør sig overvejelser om, på hvilke aktiviteter samarbejdet kunne udvikles.